

På Kanten

Af: *Sofie Hegelund-Jacobsen*

Første gang jeg mødte Døden var en afslappende sommeraften. Jeg var fem år gammel og blev passet af mine bedsteforældre. De tog sig ofte af mig når mine forældre var væk. Jeg turde ikke sove alene, og kunne nu ikke falde i søvn, da jeg lå ved siden af min snorkende mormor.

Jeg havde prøvet det hele. Vendt mig om på den anden side. Talt får. Pudde over hovedet. Men intet syntes at virke.

Min mormors vejrtrækning begyndte at blive endnu højere, mere besværet.

Jeg vidste ikke hvad Døden var dengang, men senere fik jeg at vide, at Døden var kold. Men den nat fandt jeg ud af, at det var løgn. Døden var varm. Ulidelig varm.

Min hjerne gik straks til at drage hundredvis af forskellige konklusioner, men så spottede jeg ham - Døden. Han kom krybende op i sengen, så det kriblede helt på huden. Jeg ruskede i min mormor, hvis vejrtrækning helt var stoppet nu.

Døden vidste godt, at det ikke var mig, han var efter, men han tøvede alligevel kort foran mig. Et øjeblik troede jeg han skulle til at sige noget, men jeg var så stiv af skræk, at jeg alligevel ikke kunne have svaret. Der gik ikke lang tid før han bevægede sig videre, men det føltes som en evighed. Så snart Døden var gået for min morfar ind. Den nat svor jeg, at jeg aldrig ville møde Døden igen.

Begravelsen var som jeg senere ville lære at alle begravelser var. Jeg fik en helt ny sort kjole, og vi sad i kirken omringet af sørgende folk. Jeg kiggede omkring mig på alle de grædende mennesker og følte, at jeg også burde gøre som dem. Jeg prøvede at tvinge tårerne frem, men de ville ikke ud.

Min mor forsøgte at forklare mig hvad der var sket. Hun sagde, at mormor var oppe i himlen, og at hun kiggede ned på os. Hun sagde, at det nok var svært for mig at forstå, men hun tog fejl. Det var hende, der ikke forstod. Jeg var godt klar over, at jeg vidste mere end hende - hun havde jo aldrig mødt Døden. Men jeg nikkede alligevel. Det var hårdt nok for hende i forvejen, og min oplevelse ville være umulig at forklare.

Der gik fire år, før jeg mødte Døden igen. Jeg var på ferie i Sydspanien, i en lille kystby med navnet Santa Pola. Vi havde kørt langt i vores lejede bil for at komme til den helt rigtige strand. Mine forældre kunne aldrig blive enige om hvorhenne vi skulle være, for min mor ville have steder med barer og toiletter, mens min far foretrak turistfrie lokationer. Men på en eller anden måde havde det lykket dem at finde den helt perfekte strand.

Jeg havde ingen søskende, så der var ikke nogen at lege med. Derfor var jeg alene i vandkanten, imens mine forældre lagde sig til rette i sandet. Jeg løb ud i det dejlige, varme vand, som jeg slet ikke var vant til fra Danmarks gule strande. Min mor råbte efter mig at jeg skulle passe på, men jeg hørte hende knap nok.

Jeg plejede aldrig at være specielt modig, men lige denne dag følte jeg mig uovervindelig. Jeg kom hurtigt ud, hvor jeg slet ikke kunne bunde. Hvis jeg kneb øjnene sammen, kunne jeg spotte et skib ude i horisonten. Der gik ikke lang tid, inden krusningerne skibet skabte nåede mig, og heller

ikke lang tid før de større bølger kom. Mine forældre sagde, at jeg kun var under vandet i et halvt minut, men for mig var det helt anderledes. Det var som om, jeg blev trukket ned under vandet af en usynlig kraft. Jeg kæmpede selvfølgelig imod, men noget på bunden fangede min opmærksomhed. Det var Døden. Han ventede tålmodigt dernede, og jeg kunne mærke varmen fra ham. Selvom jeg godt vidste, at nysgerrighed slog smedens kat ihjel, kunne jeg ikke lade være med at tøve. Men manglen på ilt trak mig tilbage til virkeligheden, så jeg vågnede af min døs og trak mig med kraftige svømmetag opad. Jeg kæmpede imod bølgerne, imod strømmen, imod Døden. Jeg kom længere og længere væk fra ham, og til sidst så jeg himlen igen. Mine forældre stod i vandet stadig halvt påklædte og hev mig ind på land. Vi tog aldrig til den strand igen.

Derefter følte jeg altid Døden. Han lå konstant over mig. Når jeg var sammen med venner, var jeg aldrig længere fuldstændigt til stede, og når jeg lavede skoleopgaver, udførte jeg dem aldrig helt godt nok. Kort efter jeg fyldte femten, fik jeg mit første 4-tal. Og det lyder måske ikke så slemt, men det var det for mig. Jeg havde altid gået efter perfekte resultater og havde givet alt jeg havde. Jeg græd hele den følgende nat.

Døden var der stadig. Hvilede over mig. Jeg afskyede ham af hele mit sind. 4-tallet blev til flere, og blev over de næste par år erstattet af værre. Jeg kunne ikke længere græde. Jeg havde det præcis som til mormors begravelse. Jeg ville give hvad som helst for at kunne lade tårerne strømme, for at kunne føle noget. Rummet på mit værelse lå konstant i stilhed, med undtagelse af urets tikken. De gamle billeder på væggen blev aldrig erstattet af nye minder, så de følte mere som en hån af en tid, der ikke længere var der.

Jeg så på mens mine venner grinede og talte sammen, deres stemmer blendede sammen til en harmoni der virkede flere universer væk. Jeg ville gerne deltage i samtalerne, men det føltes umuligt fra hvor jeg stod. Derefter begyndte jeg langsomt at afskære kontakten med dem. Jeg begyndte også at skippe måltider og undgå mine forældre så meget som muligt.

Dagen jeg besluttede mig for at møde Døden igen var en varm sommeraften, men den føltes kold for mig. Solens varme mod min hud var en følelse, jeg næsten havde glemt.

Jeg var ensom. Alene. Med mine forældre og venner så langt væk var Døden den sidste, jeg kunne gå til for hjælp. Den eneste jeg kunne betro mig til.

Jeg gik ned til søen ved min mormors gamle hus. Tænkte, at det måtte være det bedste sted at gøre det. Det var trods alt heromkring, jeg mødte ham første gang.

Søbredden var tom på dette tidspunkt. Om dagen var der børn, der legede; det føltes som i et helt andet liv, at det var mig.

Jeg havde taget min yndlingskjole på. Jeg havde ikke brugt den i lang tid, og den hang løst på min krop. Jeg stillede mine sko på søbredden. De var blevet slidte efterhånden. Min mor havde længe sagt at jeg skulle få nogle nye, men hun tog mig aldrig med ud for at købe nogle.

Vandets kulde gav mig gåsehud, men jeg gik så langt ud mod midten af søen, som jeg kunne, og da jeg ikke kunne gå mere, svømmede jeg. Til sidst lod jeg mit hår falde ned i vandet. Det var første gang, jeg havde vasket det i ugevis. Det føltes rart. Men jeg var der jo af en grund.

Jeg dykkede ned mod bunden. Jeg vidste, han ville være der, og jeg kunne mærke ham, mærke den ubehagelige varme, jeg kendte lidt for godt, inden jeg spottede ham. Han ventede tålmodigt på bunden, og jeg sank ned og satte mig i skrædderstilling ved siden af ham.

Jeg tror jeg døde lidt hen af hele vejen der førte mig hertil. Den nat med min mormor, i Spaniens hav, og hvert eneste øjeblik jeg frygtede og længtes efter at se Døden igen.

“Så mødes vi igen,” sagde Døden.

“Så mødes vi til sidst,” svarede jeg. Han lagde hovedet på skrå.

“Du kommer for tidligt,” konstaterede han.

“Jeg kommer lige til den rette tid,” svarede jeg igen.

Jeg havde frygtet mødet med Døden så længe. Jeg undgik den hede følelse, han gav mig, men jeg forstod det hele nu. Døden havde aldrig været min fjende.

“Jeg har længe holdt øje med dig. Du har altid ligget lige på kanten, balanceret på et knivsæg. Kom aldrig til mig, selvom jeg ventede på dig.” Jeg så ham i øjnene mens han talte. Alle mine kropsdele føltes tunge, hver bevægelse var en kamp. Jeg troede, jeg var klar. Så det sagde jeg. Men Døden rystede blot på hovedet.

“Hvorfor tror du det?” Jeg kiggede overrasket på ham.

“Jeg kan ikke længere kæmpe imod dig.” Indrømmede jeg.

“Så du giver op?” Spørgsmålet var nysgerrigt, men ikke dømmende.

“Ja! Er det dét, du vil have mig til at sige? For ja. Jeg er en kujon.”

“Men hvorfor?” Jeg kiggede opgivende på ham. Det var ikke meningen, at det skulle gå sådan her. Det var meningen, han skulle tage imod mig med lige så åbne arme, som jeg havde tilbudt ham.

“Ingen elsker mig længere.” Hvordan kunne de også det? Jeg elskede jo ikke engang mig selv. I stedet for at svare pegede Døden blot ud i det mørke vand, og der så jeg dagen. Min begravelse. Mine forældre på første række. Mine gamle venner, som jeg ikke engang troede ville komme, siddende side om side, med en usynlig tomhed imellem dem.

“Selv hvis ingen var her for dig, er jeg her.” Lige der lærte jeg, at der ikke er noget der hedder at græde under vandet. Tårerne blandede sig øjeblikkeligt med ferskvandet, så det var, som om de aldrig havde været der.

“Men du er Døden,” svarede jeg.

“Og hvad så?” Jeg kiggede væk. Det var der ikke så meget at sige til.

“Du kan fastlægge hele dit liv, træffe de rigtige valg, og de forkerte. Det er dit valg. Men du skal ikke skrive din egen slutning - den er ikke op til dig.” Det var ikke fair. Men hvornår havde livet nogensinde været det?

“Så... det bliver bedre?” Spurgte jeg, min stemme mindre hæs end den havde været længe.

“Det kan jeg ikke sige. Men du finder aldrig ud af det, hvis du går nu.”

Så længe havde jeg troet at Døden var den, der trak mig ned - men det havde hele tiden været mig selv. Næste gang jeg mødte ham, ville jeg være klar - ikke blot tro jeg var.

Og der på bunden bad jeg om tilgivelse, mens mine lunger fyldtes med vand.

Jeg vendte blikket opad. Månens stråler brød igennem vandoverfladen og falmede lige så stille, jo længere nedad de kom. Jeg vendte blikket mod Døden. Jeg ville takke ham, men kunne ikke få et ord ud. Jeg tror dog, han forstod.

Jeg svømmede langsomt opad. Væk fra den bløde sandbund, igennem vandplanters lange og snoede stilke, forbi nogle småfisk og til sidst helt op til overfladen. Jeg trak vejret, lod den friske luft suge ind. Jeg havde ikke trukket vejret så ubesværet i en evighed.

På bunden kunne Dødens skikkelse anes, og jeg vidste, at der ville gå lang tid før jeg så ham igen.